

Fotoğrafınızı ekleyiniz (6X6 cm boyutunda olmalıdır)

HEMŞİRELİK MESLEĞİNDE ETİK İLKELER FARKINDALIK ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

BEDRİYE YÜCE

0000-0001-5513-1823

**BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

MEZUNİYET TARİHİ: 17.07.2023

ANAHTAR KELİMELER (en az 5 kelime yazınız)

- ✓ HEMŞİRELİK
- ✓ ETİK
- ✓ ÖLÇEK
- ✓ GEÇERLİK
- ✓ GÜVENİRLİK

İLETİŞİM

E-POSTA:
bedriyekale@gmail.com

TEZ DANIŞMANI

TELEFON:
0224-2942472

E-POSTA:
ayozdemir@uludag.edu.tr
Teziniz ile ilgili bir fotoğraf ekleyiniz.

Fotoğraf 7X7 cm boyutunda olmalıdır

DANIŞMAN

DOÇ.DR.AYSEL ÖZDEMİR
0000-0002-0815-9505
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ ANABİLİM DALI
BURSA – TÜRKİYE

TEZ ÖZETİ

Bu çalışmanın amacı, hemşirelerin mesleki yaşamları boyunca karşılaşılabilecekleri etik problemler, etik ikilemler ve etik ihlallere ilişkin farkındalık düzeylerini belirlemek için geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı geliştirmektir. Araştırma metodolojik bir çalışmadır 15.04.2022 (Mayıs, Haziran, Temmuz) tarihinde SBÜ Bursa Yüksek İhtisas Eğitim Araştırma Hastanesinde 453 hemşirenin katılımıyla yapılmıştır. Veriler Sosyodemografik Bilgi Formu ve 5'li Likert tipinde hazırlanan 58 maddelik ölçek taslak formu kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde IBM SPSS 22.0 ve AMOS paket programı kullanılmıştır. Verilerin normal dağılıp dağılmadığı normallik testlerinin yanı sıra histogram, Q-Q grafiği ve kutu-çizgi (Box-Plot) grafikleri ile çarpıklık ve basıklık varyasyon katsayısı gibi dağılım ölçüleriyle değerlendirilmiştir. Kapsam geçerliği analizinde Kendall's W iyi uyum analizi kullanılmıştır. Ölçek alt boyutları Açıklayıcı ve Doğrulamalı Faktör Analizi ile belirlenmiş; güvenilirliği Cronbach's Alfa Katsayısı ve Madde Toplam Puan Analizi için de Pearson Momentler Çarpımı Korelasyonu kullanılmıştır. HMEİFÖ ve alt boyutlarına ait toplam puanlar arasındaki farklılıklar diğer özellikler açısından birbirleriyle Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve Bağımsız Gruplar T Testi ile karşılaştırılmıştır. Doğrulamalı Faktör Analizine göre HMEİFÖ'nin yapısal denklem model sonucunun (Structural Equation Modeling Results) $p \leq 0,001$ düzeyinde anlamlı olduğu, ölçeği oluşturan 27 madde ve 4 faktörlü ölçek yapısıyla ilişkili olduğu belirlenmiştir. HMEİFÖ'nin Kaiser-Meyer-Olkin katsayısı (KMO) değeri 0,95, Bartlett's Test of Sphericity Approx. Chi-Square değeri 6953,231 ve $p \leq 0,001$ olarak anlamlı olarak bulunmuştur. Ölçeğin Kapsam Geçerliliği İndeksi (KGI) aralığı 0,92-1,00; faktör yükleri 0,452-0,8070, madde toplam korelasyonları $p < 0,05$ ve alt boyutların Cronbach Alpha Güvenirlilik katsayıları (Ahlaki Düşünce: 0,94; Erdemli Olma: 0,89; Görev Bilinci: 0,74; Mesleki Yükümlülük: 0,63) ölçeğin genel puanı 0,95 olup yüksek güvenilirliktedir. Birinci düzey çok faktör analizi sonuçlarına göre HMEİFÖ Model uyum iyiliği indeksi: x^2 (Cmin/df) = 2,584 $\leq$ 3, RMSEA = 0,059 $\leq$ 0,08, CFI = 0,925 $\geq$ 0,90, RMR = 0,041 $\leq$ 0,05 olarak bulunmuş ve modelin istatistiksel uyum gösterdiği tespit edilmiştir ($p \leq 0,001$).

Sonuç olarak, hemşirelerin mesleki etik ilkeler farkındalık düzeylerini belirlemede HMEİFÖ'nin geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Etik, Ölçek

r. Formun tamamı bir sayfayı geçmemelidir.

TEZ SONUÇLARININ UYGULAMA ALANLARI

HEMŞİRELİK ALANINDA YAPILACAK BİLİMSEL ÇALIŞMALARDA
KULLANILMAK ÜZERE GELİŞTİRİLMİŞTİR.

AKADEMİK FAALİYETLER